

קבצי הערות התמימים ואני"ש ללקו"ש חלק ט"ז שיחה ג' לפרשת תשא

קובץ הערות התמימים ואני"ש 770 גליון עא (תשל"ז)

ב. בלקו"ש פ' תשא ש.ז. בסופו, מביא בנוגע לחטא העגל, שישראל מצ"ע אינו יכול לטעות בע"ז (תניא פי"ט) וגם בשעת החטא היתה באמנה אתו ית' (תניא פכ"ד), ומה שעבדו ע"ז הוא מצד שנכנס בהם רוח שטות (עי' שם בשיחה ובהשמטה הנדפס בלקו"ש ויק"פ).

ולכאו" הרי מבואר בתניא שם ובכ"מ שעל ע"ז אינו יכול לטעות ומוסר נפשו שלא לעבוד ע"ז גם בלבושים החיצוניים בלי אמונה בלב כלל. ויש לברר בכל זה.

הרב משה לברטוב
ברוקלין נ.י.

קובץ הערות התמימים ואני"ש כפר חב"ד גליון כה (תשל"ז)

י"ב. בליקוט לפ' תשא תשל"ז הערה 24, על מה שאין תאוה לע"ז: להעיר מיומא (סט, ב) ביצרי' דע"ז, אבל ע"פ פשש"מ לא מצינו לכאורה שינוי בזה (שאז הי' להם יצה"ר לע"ז) עכ"ל. ולכאורה א"כ הרי כל מה שעשו ע"י יצר זה דע"ז, וכידוע (סנהדרין קב, ב) ממנשה וכו', יש לו סיבה אחרת בפשש"מ: ובפרט שפשש"מ הוא כפי שהיו הדברים מצד הגוף (לקו"ש ח"ב עמ' 302) שלכאורה כאן יש כבר משום סתירה להידוע דאין מחלוקת במציאות הואיל ואלו ואלו דא"ח? שהרי גם בהס"ד דסנהדרין שם ידעו שהי' יצה"ר דע"ז ורק

לא ידעו כחו ולכן טעו, וכש"כ כשנאמר שאין כלל יצה"ר לזה.
הרב יוסף גינזבורג ^{20/08/2018nns}
רב מקומי - עומר

במ"ש הנ"ל אולי אפ"ל דהכוונה בהשיחה, שבזמן חטא העגל דייקא
לא הי"ה להם יצה"ר לע"ז. וכההדגשה בהערה (שאז הי"ה להם
יצה"ר לע"ז). והביאור בזה י"ל בדוחק, דמצד פשטות הסברה, מובן
דאין כל סיבה לתאווה דע"ז וסברה זו, היא יסוד הביאור בהשיחה.
אמנם לאחרי שעבדו העגל, נתחדש המושג "יצה"ר דע"ז", עד הזמן
שבטלוהו (כמובא בסוטה). ועל דרך הפי"ה הידוע בהוי"ו "על חטא
שחטאנו לפניך ביצר הרע". שהכוונה לענינים שמצ"ע אין לנו נטי"ה
אליהם, וע"י המעשה (בכ"ז) נוצרה הנטי"ה לזה.

המערכת

קובץ הערות התמימים ואניש צפת גליון יב (תשמ"ב)

ב. בלקו"ש חט"ז תשא (ג) אות ד' מביא הוכחה לענין שאין הקב"ה ממית העוברים על רצונו בלי עדים וב"ד מאדם הראשון, דהקב"ה אמר ביום אכלך ממנו מות תמות, ולמעשה אחרי שאכל חי תשע מאות ושלושים שנה, דהיינו שלא נענש וגם חי הרבה שנים.

ולהעיר מפירש"י תהלים קאפיטל צ' פסוק ד', "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול": אלף שנים של בני אדם הם כיום אחד של הקב"ה... שהרי אמרת לאדם הראשון כי ביום אכלך ממנו מות תמות וחי'ה תשע מאות ושלושים שנה נמצאו אלף שנים עולים ליום שלם ומעט מן הלילה עמו - ע"כ.

וא"כ הרי מצאנו שהקב"ה אמנם כן דן את אדם הראשון במיתה וביום אחד, רק שאצל הקב"ה יום אחד זה אלף שנים.

ואולי י"ל שבפש"מ אינו, ורש"י על הנ"ך אינו מפרש לפשוטו של מקרא (עיי' בס' כללי רש"י פרק ב' סעי' 13 ופרק ג' סעי' 1). אמנם לאידך צריך להבין מדוע רש"י בבראשית אינו מפרש כלל כיצד לאחר שאמר הקב"ה "כי ביום אכלך ממנו מות תמות" חי האדם הראשון כ"כ הרבה שנים ואי"ז מובן לבן חמש למקרא. וגם להעיר שיש אומרים שגזירת המיתה הייתה באותו היום והיא התחלת המיתה.

יאיר פרדני